

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан філологічного
факультету

“ _____ ” _____ 2023__ року

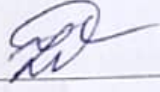
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лексикографічна практика

галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва напрямку підготовки)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.06 східні мови та літератури (переклад включно)</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2023 рік

Робоча програма "Лексикографічна практика" для студентів за спеціальністю 035 Філологія та спеціалізацією 035.06 східні мови та літератури (переклад включно) „30” серпня, 2023 року – 9 с.

Заза Ю. Я.

Розробник:

Заза Ю.Я. к. філол. наук., доц. кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри сходознавства імені професора Ярослава Дашкевича

Протокол від. "30" серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри _____

Максимів О.Б.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

"30" серпня 2023 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету

Протокол від. " " серпня 2023 року № 1

"31" серпня 2023 року

Голова

()

1. Опис навчальної дисципліни

(Витяг з робочої програми навчальної дисципліни)

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів 4,5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1	Спеціалізація 035.06 східні мови та літератури (переклад включно)	1-й Семестри
Загальна кількість годин – 135		1-й Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 0 практичних – 40,	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Практичні
		135 -
		Самостійна робота
		ІНДЗ:
		Вид контролю: залік 3-й семестр

1. Мета та завдання курсу «Практична лексикографія»

Лексикографічна практика є складовою курсу сучасної арабської мови і посідає важливе місце в підготовці філолога-арабіста, що передбачає набуття практичних навичок та умінь аналізу та самостійного дослідження слоникових статей.

Основна мета курсу – формування в студентів-сходознавців необхідних компетенцій, достатніх для вільного користування лексикографічним масивом класичної та сучасної арабської літературної мови; ціль – сформуванню в студентів-сходознавців необхідну теоретичну та

практичну основу для орієнтування в перекладацькій діяльності серед лексикографічних джерел арабської мови.

Основними завданнями дисципліни є формування наукових поглядів на лексикографію, вироблення практичних навичок укладання словникової продукції та самостійних спостережень над різними типами структур у виданнях лексикографічного типу, знання базових принципів лексикографічної параметризації.

Після проходження лексикографічної практики студент повинен:

- Знати: джерела арабської лексикографічної традиції та її сучасні виміри. Знати основні типи арабських словників.
- Вміти: застосовувати набуті знання, уміння і навички для їх вдосконалення та розвитку: знаходити слова у різного типу словниках, групувати лексику за семантичними полями

2. Мета та завдання

Надати студентам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб оволодіти лексикографічним інструментарієм класичної та сучасної арабської літературної мови.

Лексикографічна практика має за мету навчити уміло користуватися лексикографічними джерелами для оперативного отримання необхідної інформації, спонукати до точного і стилістично виправданого використання слів, оперування словниками; сформувати комунікативну, лінгвістичну, соціокультурну й професійну компетентності студентів шляхом залучення їх до виконання професійно орієнтованих завдань; виробити інтерактивні навички і вміння користування лексикографічними джерелами з послідовним удосконаленням кожного окремого виду мовленнєвої діяльності; заохочувати до самоосвіти.

Завдання практики:

- формування компетенцій, достатніх для вільного користування лексикографічним масивом класичної та сучасної арабської літературної мови;
- сформувати необхідну теоретичну та практичну основу для орієнтування в перекладацькій діяльності серед лексикографічних джерел арабської мови.

3. Програма навчальної дисципліни

1. Арабська лексикографічна традиція та її теоретичні основи.

2. Зародження та розвиток арабської лексикографічної традиції – арабські філологи– автори класичних словників; типи класичних арабські словників.
3. Сучасні арабські словники. Типи словників: двомовні, етимологічні, довідники. Огляд електронних арабських словників.
4. Принципи побудови арабських словників: фонетичний, алфавітний, кореневий та інші принципи. «кореневого» словника.
5. Вміння виділити корінь та основу слова як основа навичка користування арабським кореневим словником.
6. Практичні навички користування різного типу словниками. Створення заданих лексико-семантичних полів.
7. Практичне завдання: описати статтю етимологічного словника ядра кожного лексико-семантичного поля, виділити спільнокореневі слова.

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	усього	у тому числі			
лек		пр	інд	Ср	
Змістовий модуль 1.					
1.Лексикографія як наука. Арабська лексикографічна традиція та її теоретичні основи.	8				10
2.Класичні арабські словники та їхні творці.	8				10
3.Огляд сучасних арабських словників. Типи словників: двомовні, етимологічні, довідники.	23				
4. Принцип побудови арабського «кореневого» словника.	24				
5. Вміння виділити корінь та основу слова як основа навичка користування арабським словником. Знайомство із арабськими електронними ресурсами із навчання та розширення словникового складу. Практичне завдання: пройти рівень у грі на знання лексико-семантичного поля (10 слів).	24				
6. Практичні навички користування різного типу словниками. Формування тематичного словника–створення заданого лексико-семантичного поля.	24				
7. Практичне завдання: перекласти статтю етимологічного словника ядра заданого лексико-	24				

семантичного поля; виділити спільнокореневі слова; синоніми, антоніми, деривати.					
Разом - змістовий модуль 1.	135				

5. Вимоги до звіту

Звіт про практику - це письмова робота обсягом 8-10 стор. Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту повинні бути зшиті. Обов'язковим є щоденник з практики.

На титульному аркуші зазначається місце проведення практики, назва, прізвище, ім'я та по батькові студента, керівника практики.

У вступі на першій сторінці у довільній формі студент описує свою практичну діяльність (місце, тривалість, суть виконуваної роботи тощо), узагальнює здобуті вміння та навички. Коротко і конкретно описує роботу, особисто виконану студентом. Тут не повинно бути дослівного переписування матеріалів баз практики (історії бази, технічних описів тощо), а також цитування літературних джерел.

У основній частині обов'язково має бути письмовий опис лексико-семантичного поля- словникової статті 10-15 лексем (за вибором керівника) з різних за своєю специфікою словників.

Укладений письмовий звіт, перевірений керівником практики, надає дозвіл до усного захисту практики, що відбувається у встановлений термін.

Усний захист практики - це доповідь тривалістю 5-7 хвилин що узагальнює набуті теоретичні результати та демонструє набуті практичні навички користування словниками.

6. Методи навчання

Гіпотечно-дедуктивний метод, метод спостереження, компонентний аналіз, ілюстративний метод, методи стимулювання і мотивації навчання, порівняльно-історичний метод, частково-пошуковий метод, дослідницький метод.

7. Методи контролю

1. Поточний контроль
2. Диференційований залік (1 сем.).

8. Розподіл балів, що присвоюються студентам

Поточне оцінювання		Сума
Історія арабської лексикографії (тести)	50 б.	100 б.
Презентація лексико-семантичного поля та письмовий звіт	50 б.	

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

При оцінюванні практики враховується обов'язкове відвідування практики, щоденна робота зі словниками та правильне оформлення матеріалів практики.

9. Методичне забезпечення: ілюстративні матеріали (матеріали бібліотек та кафедри, електронні ресурси)

10. Підведення підсумків практики

Підсумки підводяться у процесі складання студентом заліку комісією, яка призначена завідуючим кафедрою (предметною або цикловою комісією). Диференційна оцінка згідно кредитно-модульної системи з практики враховується нарівно з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. У випадках, коли практика закінчується після проведення екзаменаційної сесії і призначення стипендії, оцінка практики враховується з оцінками наступного семестру.

Результати складання заліків з практики заносяться в екзаменаційну відомість, проставляються в заліковій книжці і в журналі обліку успішності.

Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільній відгук на базі практики або незадовільну оцінку при складанні заліку направляється на практику вдруге в період канікул або відраховується з навчального закладу.

Список використаної літератури:

1. Darwish A. Al-Khalil ibn Ahmad and the evolution of Arabic lexicography.
URL: [/// https://eprints.soas.ac.uk/29080/1/10731175.pdf](https://eprints.soas.ac.uk/29080/1/10731175.pdf)
2. Susiawati I., Royani A., Dardiri A. Arabic Lexicology. Systematics of Compling an Arabic Dictionary and its lexicologists.
URL: <https://dx.doi.org/10.30983/huruf.v1i1.4923>

Додаткова література

1. Shayahmetov O. Systematising the microstructure of a modern dictionary of the Arabic language.
URL: <https://www.spaceandculture.in/index.php/spaceandculture/article/download/340/212>
2. Solomon I., Sara S. The formal approach of al-Khalil to Arabic lexicography.
URL: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00437956.2000.11432497>

Словники

1. Сучасний арабсько-український словник: всеохоплюючий розгорнутий алфавітний словник, майже 120 000 слів і виразів: в 2 томах. Т. 1 / Упоряд.: Алі Субх, Юрій Кочержинський, Іван Ковальов, Анна Честнійша; за заг. ред. Субха М. А., Хоміцької О. Г. – К.: Університет "Україна", 2015. – 786 с.
2. Сучасний арабсько-український словник: всеохоплюючий розгорнутий тематичний словник, майже 30 000 слів і виразів: в 2 томах. Т. 2 / Упоряд.: Алі Субх, Юрій Кочержинський, Іван Ковальов, Анна Честнійша; за заг. ред. Субха М. А., Хоміцької О. Г. – К.: Університет "Україна", 2015. – 387 с.

3. Сучасний українсько-арабський словник / Упоряд.: Алі Субх, Юрій Кочержинський. – К.: Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2009. – 436 с.
4. *Al-Baalbaki Munir, Baalbaki Ramzi Munir. Al-Mawrid Al-Hadeeth: A Modern English-Arabic Dictionary / Munir Al-Baalbaki and Dr. Ramzi Munir Baalbaki.* – Beirut: Dar el-Ilm Lilmalayin, 2008. – 1538 p.
5. *Baalbaki, Rohi. Al-Mawrid: A Modern Arabic-English Dictionary [Electronic resource] / Dr. Rohi Baalbaki.* – 7th ed. – Beirut: Dar el-Ilm Lilmalayin, 1995. – Mode of access: <https://archive.org/details/Al-mawridArabic-englishDictionary7thEd.Ocrd>
6. *Badawi, El-Said; Hinds, Martin. A Dictionary of Egyptian Arabic (Arabic-English) / El-Said Badawi and Martin Hinds.* – Beirut: Librairie Du Liban, 1986. – Mode of access: <https://archive.org/details/ADictionaryOfEgyptianArabic>
7. *Doniach, N. S. The Oxford English-Arabic Dictionary of Current Usage / N. S. Doniach.* – Oxford: Clarendon Press, 1971. – 1392 p.
8. *Lane, Edward William. An Arabic-English Lexicon [in eight parts; electronic resource] / Edward William Lane; edited by Stanley Lane-Pool.* – London: Willams & Norgate, 1863-1893. – Mode of access: <https://archive.org/details/ArabicEnglishLexicon.CopiousEasternSources.EnlargedSuppl.Kamoos.Lane.Poole.1863>
9. Oxford Dictionaries - Oxford Arabic Dictionary - قاموس أكسفورد عربي - إنجليزي إنجليزي - عربي Oxford University Press (2014)
10. *Wehr, Hans. A Dictionary of Modern Written Arabic (Arabic-English) / Hans Wehr; edited by J. Milton Cowan.* – 4th ed. – Urbana: Spoken Language Services, 1993. – 1301 p.

11. الباحث العربي [المصدر الإلكتروني]. – نظام الدخول: www.baheth.info/

12. المعجم الوسيط، الطبعة الرابعة، القاهرة: مكتبة الشروق الدولية، ٢٠٠٤ م. – ١٠٦٧ ص.

13. <http://www.arabdict.com/ar>

14. المعاني [المصدر الإلكتروني]. – نظام الدخول: <http://www.almaany.com>

15. https://www.maajim.com/quizzes/lgh-laarby?fbclid=IwAR0KrvMghRWVhkTao3VeD3GXlloZBxR2TLFvggnfc9KUxaaClbKRJOnXCvE_aem_AS29AMAtweDT26sOV4d4coe-AguW9oZytnOefLI-chDwd665gnlcW-b46HWe3W9v0ok